

Onderzoeksresultaten Provinciale Staten- en waterschapsverkiezingen

8 maart 2019

Inhoudsopgave

Samenvatting.....	3
1. Rechte tellingen.....	4
Verkiezingen - Provinciale Statenverkiezingen	4
Stemwijzer	15
Waterschap	16
2. Onderzoeksverantwoording.....	18
Toponderzoek.....	19

Samenvatting

Op vraag "1 Weet u al op welke partij u gaat stemmen tijdens de Provinciale Statenverkiezingen op 20 maart 2019" antwoordt 42% van de respondenten: "Nee, nog geen idee maar ik ga wel stemmen".

Op vraag "1.1 Wat zijn voor u redenen om te gaan stemmen?" antwoordt 55% van de respondenten: "Stemmen geeft mij de kans om me te laten horen".

Op vraag "1.2 Wat zijn voor u redenen om niet te gaan stemmen?" antwoordt 50% van de respondenten: "Ik weet niet op welke partij ik moet stemmen". Eenzelfde percentage antwoordt "Anders".

Op vraag "1.3 Wat is voor u de reden dat u nog niet weet of u gaat stemmen?" antwoordt 63% van de respondenten: "Ik weet niet op welke partij ik moet stemmen".

Op vraag "1.4 Waar haalt u uw informatie vandaan om tot een stemkeuze te komen?" antwoordt 57% van de respondenten: "De krant".

Op vraag "2 Aan welke thema's moeten politieke partijen in Zuid-Holland volgens u voornamelijk de aandacht besteden (tijdens de campagne)?" antwoordt 70% van de respondenten: "Leefbaarheid".

Op vraag "3 Waar kan in onze provincie op geïnvesteerd worden?" antwoordt 60% van de respondenten: "Zorg".

Op vraag "4 Waar kan in onze provincie op bezuinigd worden?" antwoordt 43% van de respondenten: "Weet niet".

Op vraag "5 Bent u van plan de stemwijzer te gebruiken bij uw stemkeuzep proces?" antwoordt 33% van de respondenten: "Ja, zeker".

Op vraag "6 Gaat u stemmen voor de waterschapverkiezingen?" antwoordt 72% van de respondenten: "Ja, zeker".

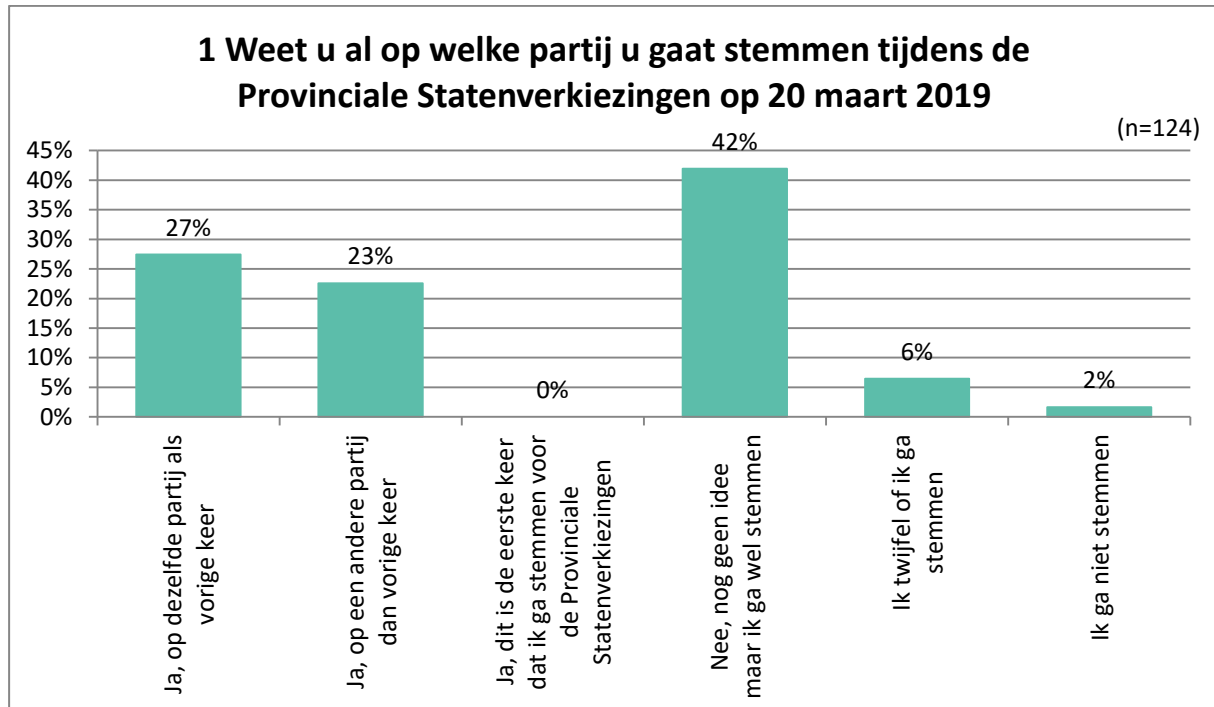
Op stelling "7 'De Waterschapsverkiezingen zijn belangrijk'" antwoordt in totaal 58% van de respondenten: "(zeer)mee eens". In totaal 8% van de respondenten antwoordt: "(zeer)mee oneens". Het meest gekozen antwoord (31%) is: "Mee eens". Dit is ook het middelste antwoord (mediaan).

Dit en meer blijkt uit panelonderzoek TIP GoereeOverflakkee, waarbij 125 deelnemers zijn geraadpleegd.

1. Rechte tellingen

Verkiezingen - Provinciale Statenverkiezingen

Op 20 maart 2019 zijn de verkiezingen voor waterschap en de Provinciale Staten.

Op vraag "1 Weet u al op welke partij u gaat stemmen tijdens de Provinciale Statenverkiezingen op 20 maart 2019" antwoordt 42% van de respondenten: "Nee, nog geen idee maar ik ga wel stemmen".

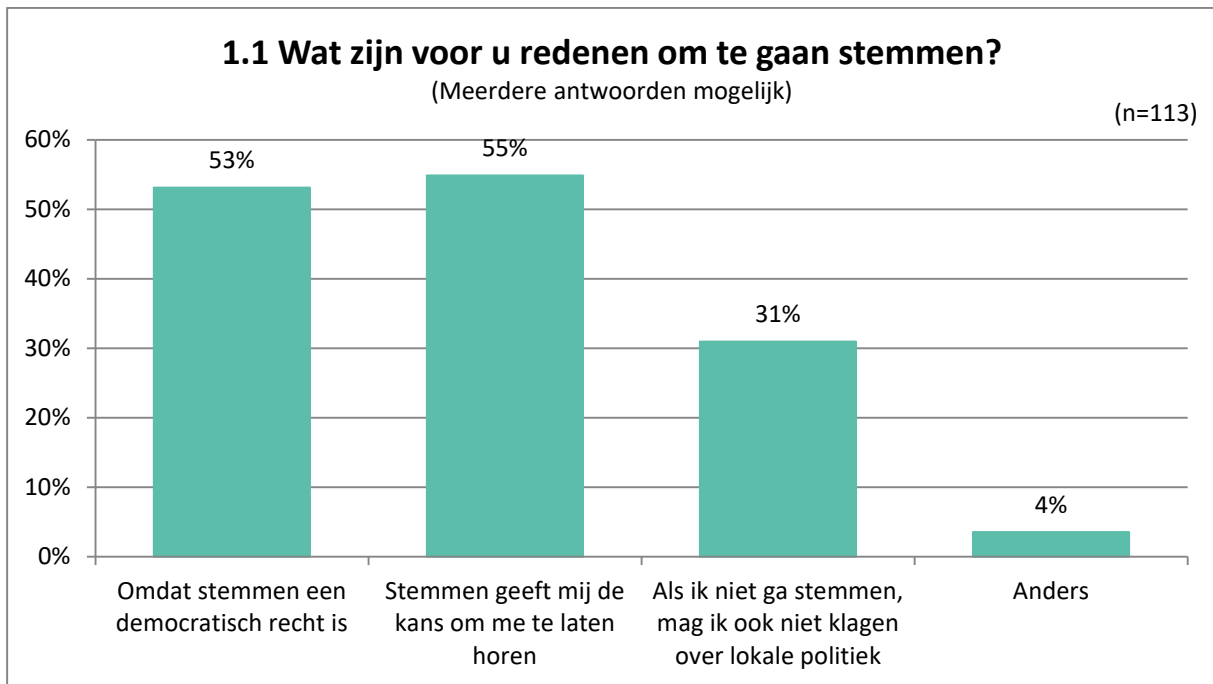
Toelichting

Ja, op een andere partij dan vorige keer

- De partij waar ik nu op stem is volgens de kieswijzer 69% compatibel met mijn mening
- Een groot stuk vertrouwen in mijn 'oude partij' is verdwenen
- Vorige keer VVD, nu niet.

Nee, nog geen idee maar ik ga wel stemmen

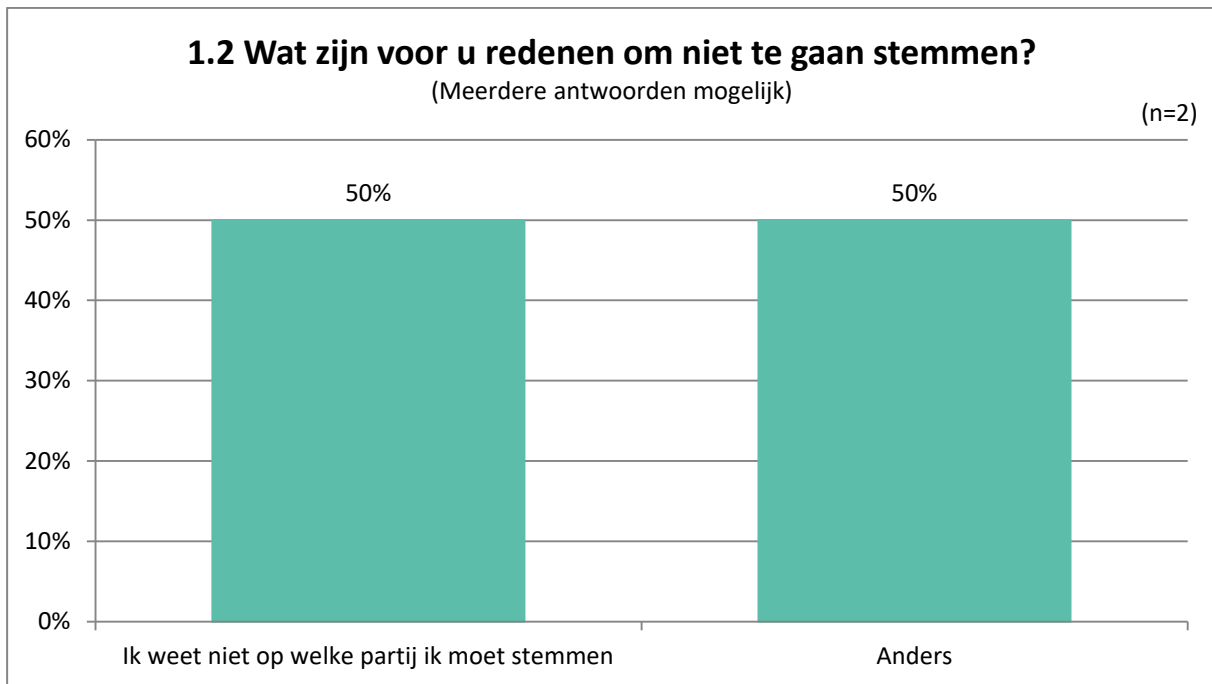
- De provincies hebben veel te veel invloed op de gemeenten. Wij worden als Goeree-Overflakkee beknot in onze ontwikkeling en daarmee het op peil houden van onze voorzieningen. Slechte zaak dat de provincies bepalen of wij wel of niet bouwen voor nieuwe inwoners en waar we dat mogen doen. Ook ons openbaar vervoer wordt door de provincie bepaald. De provincies stimuleren zo urbanisatie, terwijl het maar de vraag is of dat aan de woonwensen van Nederlanders tegemoet komt.

Op vraag "1.1 Wat zijn voor u redenen om te gaan stemmen?" antwoordt 55% van de respondenten: "Stemmen geeft mij de kans om me te laten horen".

Anders, namelijk:

- Als tegengewicht tegen de landelijke politiek
- Het geeft mij invloed op besluitvorming
- Hoe krijg ik al het onheil weg uit de eerste kamer
- Invloed op maatschappelijke verandering

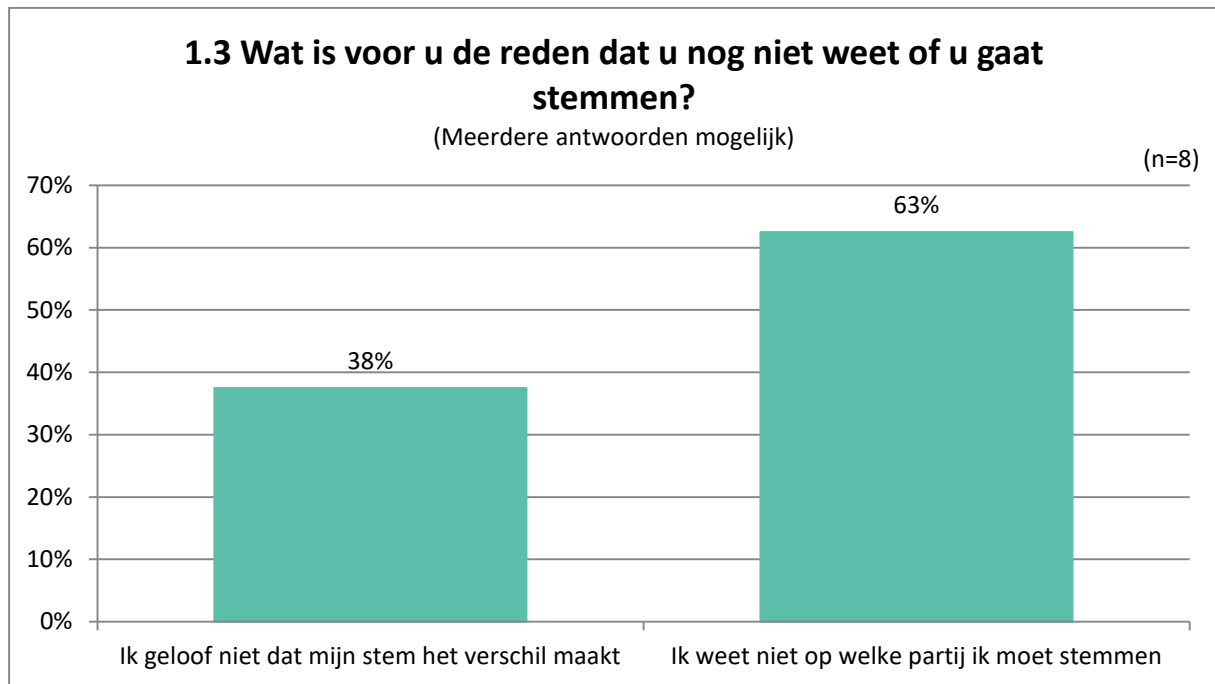

Op vraag "1.1 Wat zijn voor u redenen om niet te gaan stemmen?" antwoordt 50% van de respondenten: "Ik weet niet op welke partij ik moet stemmen". Eenzelfde percentage antwoordt "Anders, namelijk:".

Let op! Lage aantallen

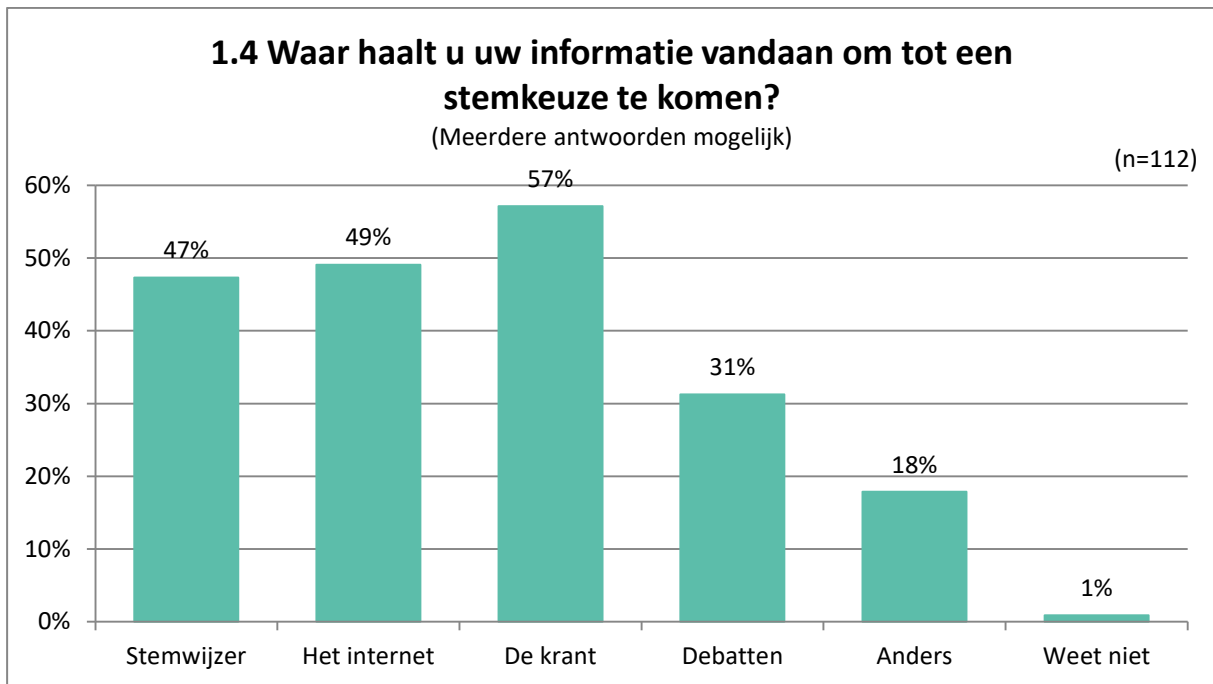
Anders, namelijk:

- De politiek zou eens een groen rechts partij moeten ontstaan

Op vraag "1.1 Wat is voor u de reden dat u nog niet weet of u gaat stemmen?" antwoordt 63% van de respondenten: "Ik weet niet op welke partij ik moet stemmen".

Let op! Lage aantallen

Op vraag "1.2 Waar haalt u uw informatie vandaan om tot een stemkeuze te komen?" antwoordt 57% van de respondenten: "De krant".

Anders, namelijk:

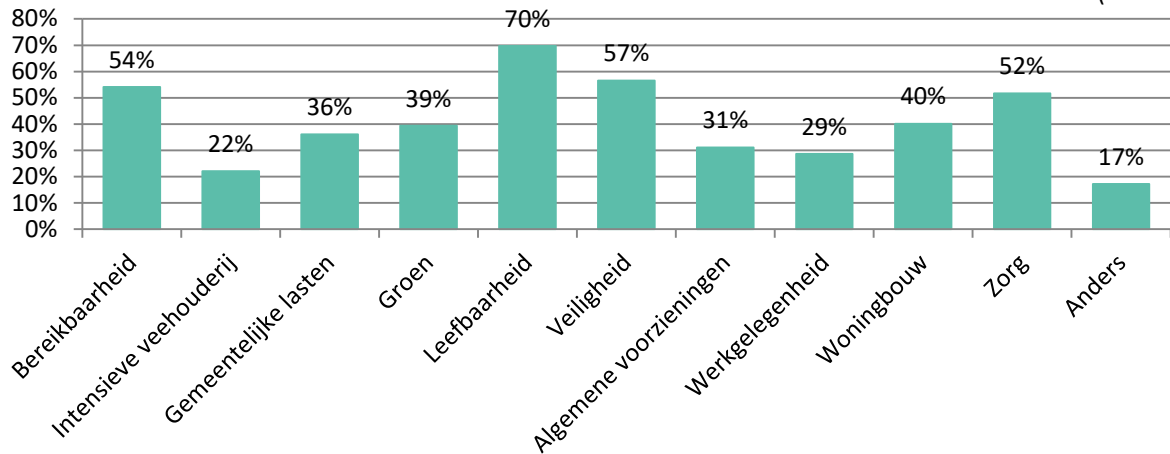
- Actief volgen
- Div. media. maar geen debatten
- Eigen voorkeur
- Gedrag van de afgelopen 4 jaar
- Het volgen van de politiek. Evalueren wat er gedaan is
- Ik ben Goed geïnformeerd
- Ik stem principeel
- Ik weet m'n keus al
- Journaal
- Media
- Morele inst.persoon
- Nergens
- Nieuwsbrief
- Raadsvergaderingen en ingezonden stukken in de krant
- Radio en televisie
- Radio en tv en vele andere media
- TV
- Verzamelen van info en trouw aan mijn partij
- Vrienden, kennissen

2 Aan welke thema's moeten politieke partijen in Zuid-Holland volgens u voornamelijk de aandacht besteden (tijdens de campagne)?

(Meerdere antwoorden mogelijk)

(n=122)

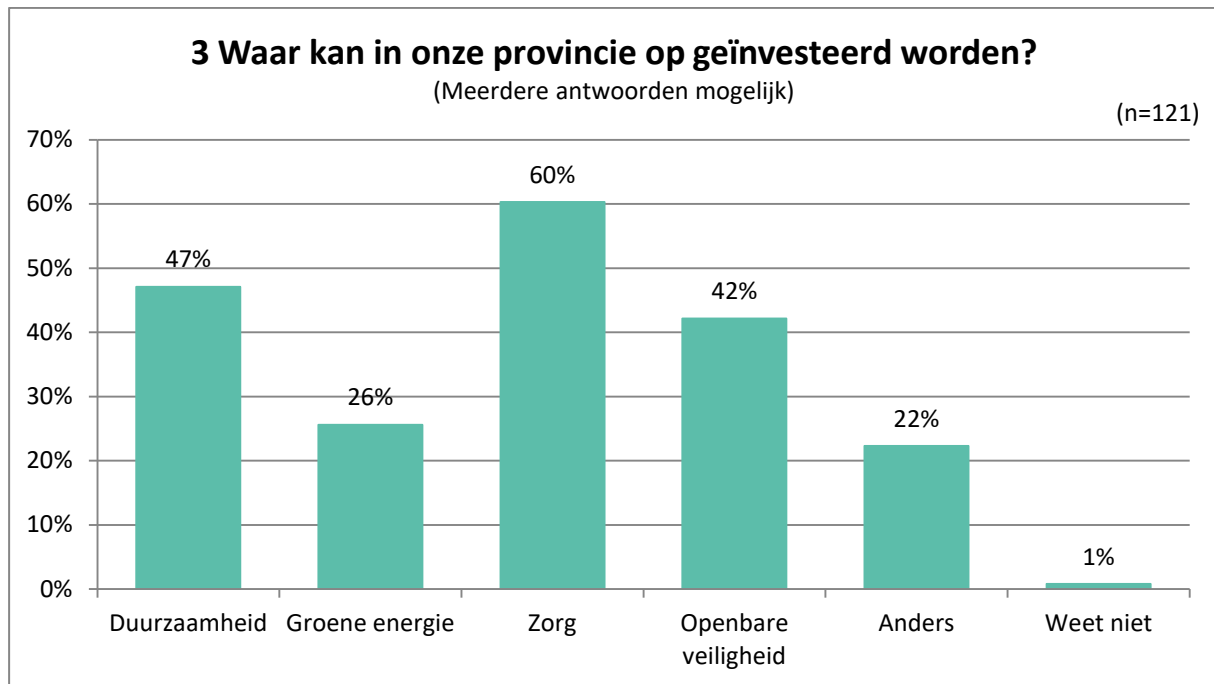
Op vraag "2 Aan welke thema's moeten politieke partijen in Zuid-Holland volgens u voornamelijk de aandacht besteden (tijdens de campagne)?" antwoordt 70% van de respondenten: "Leefbaarheid".

Anders, namelijk:

- AED en burgerhulpverlening
- Biologisch dynamische landbouw stimuleren
- Geen nieuwe recreatieparken, geen uitbreiding bestaande vakantieparken, geen uitbreidingen op boerderijen met recreatie
- Geen uitbreiding recreatie
- Klimaat
- Milieu
- Milieu, Duurzaamheid
- Natuur
- Natuur en veiligheid op provinciale wegen
- Natuurbehoud.
- Onze economische ontwikkeling
- Ook bouwen voor de midden inkomens
- Permanente bewoning vakantiewoningen toestaan
- Recreatie aan banden
- Recreatie
- Recreatie en houd van natuur
- Stop recreatie
- Stoppen met de recreatiebouw in Ouddorp
- Stoppen met recreatieparken
- Toegankelijkheid natuurgebieden
- Wegen / trottoir onderhoud

Toelichting

- De bereikbaarheid en het openbaar vervoer naar en van het eiland is schrikbarend slecht. Hemelsbreed is de afstand bijvoorbeeld vanuit Middelharnis naar Rotterdam zeer kort, maar de werkelijke afstand en reistijd is lang.
- Dit is een te ambigue vraag. Je weet namelijk nooit naar wat die partijen daaromheen verzinnen.
- Door permanente bewoning in vakantiewoningen toe te staan krijgen ouderen de kans om een passende, kleinere woning te betrekken. Hierdoor komt er doorstroom in de woningen, zodat jongere mensen een kans krijgen een woning te huren.
- Intensieve veehouderij, maar dan de inperking daarvan en strengere controle daarop.
- Legaliseer recreatiewoningen die aan de bouwvoorschriften voldoen; hierdoor zal in de reeds bestaande woningmarkt een betere doorstroming ontstaan

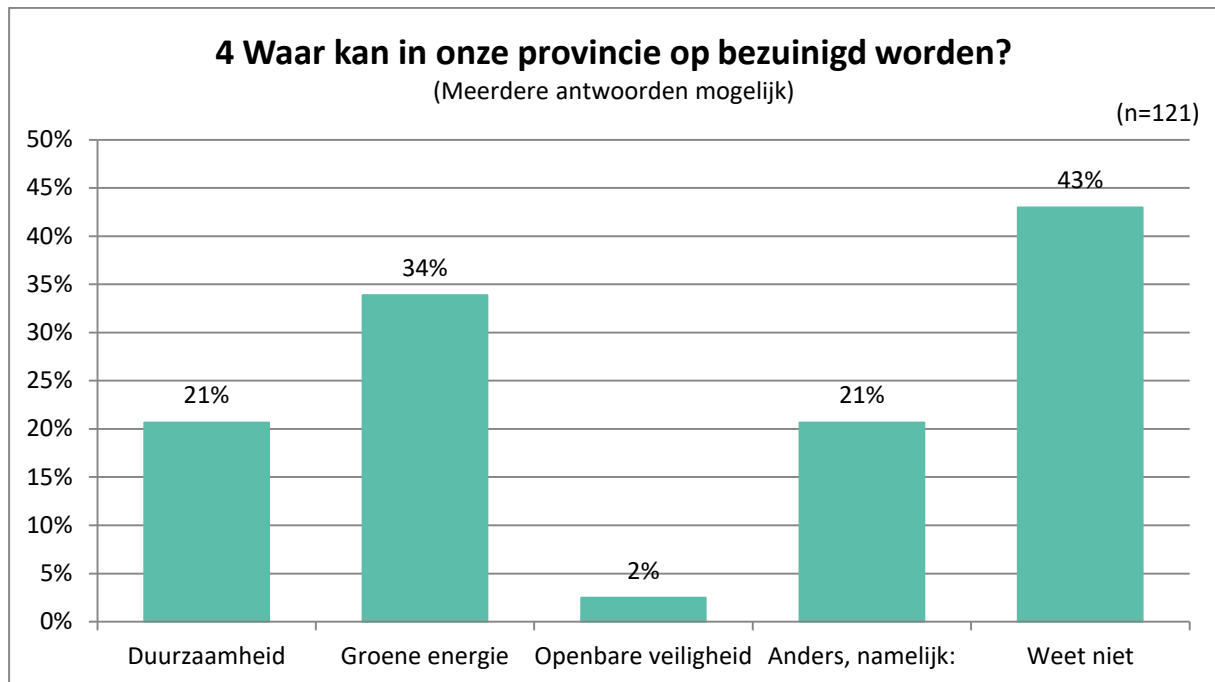
Op vraag "3 Waar kan in onze provincie op geïnvesteerd worden?" antwoordt 60% van de respondenten: "Zorg".

Anders, namelijk:

- Ander openbaar vervoer
- Bereikbaarheid (2x)
- Bereikbaarheid/files
- Burger initiatieve, betrokkenheid bij beslissingen
- Cultuur
- De wegen
- Duurzame werkgelegenheid
- Eerlijke verdeling van de windturbines zodat G-O niet het groene afvalputje wordt
- Handhaving
- Initiatieven vanuit de samenleving faciliteren. Herorientatie op beperkende wetgeving of procedures bij nieuwe ontwikkelingen.
- Meer investeren in drugsoverlast aanpakken.
- Natuur (2x)
- Natuur , leefbaarheid en rust.
- Natuur, ecologische verbindingen
- Natuurontwikkeling.
- Niet bouwen in de kustlijn
- Openbaar vervoer (2x)
- Recreatie (2x)
- Recycling
- Veiligheid provinciale wegen. Administratieve flauwe
- Werkgelegenheid minder bededen
- Wonen en met name voor ouderen
- Woningen, wegen

Toelichting

- Stop nu toch eens met die duurzaamheidskreten.
- Wij hebben veel landbouw. Lever producten plaatselijk/lokaal aan supermarkten.

Op vraag "4 Waar kan in onze provincie op bezuinigd worden?" antwoordt 43% van de respondenten: "Weet niet".

Anders, namelijk:

- 'Elite' projecten zoals kunst (binnen en buiten), klassieke muziek etc
- 's nachts wat minder verlichting
- Administratieve rompslomp en vergaderlust
- Ambtenarij
- Beter plannen bij uitvoering van werken en projecten. Zelf een stapje harder zal winst opleveren bij het realiseren van projecten. Nu wordt vaak onder genot van een glas de winst aan projectontwikkelaars gegund; vaak ook nog dezelfde ontwikkelaars ook. Minimaal verdacht en het verlies van financiële kansen. Ten tweede geen stokpaardjes meer van gedeputeerden maar zinvolle of noodzakelijk zaken.
- Burocratie
- Dure bouwprojecten
- Eigen organisatie
- Geloof
- Het aantal hoge heren met dikke salarissen
- Het ongelimiteerd bouwen van luxe vakantieparken
- Investering in vakantieparken en dergelijke
- Nergens op
- Niet bezuinigen
- Niet nog meer bezuinigen
- Overheidsuitgaven
- Procedures en bestuurders
- Sociaal domein, mits er maatwerk geleverd wordt
- Subsidie aan bedrijven
- Subsidie beleid ernstig kritisch bekijken, zodat de burger meer zelf betaald, waar hij/zij wil deelnemen.
- Subsidies eens goed onder de loep nemen

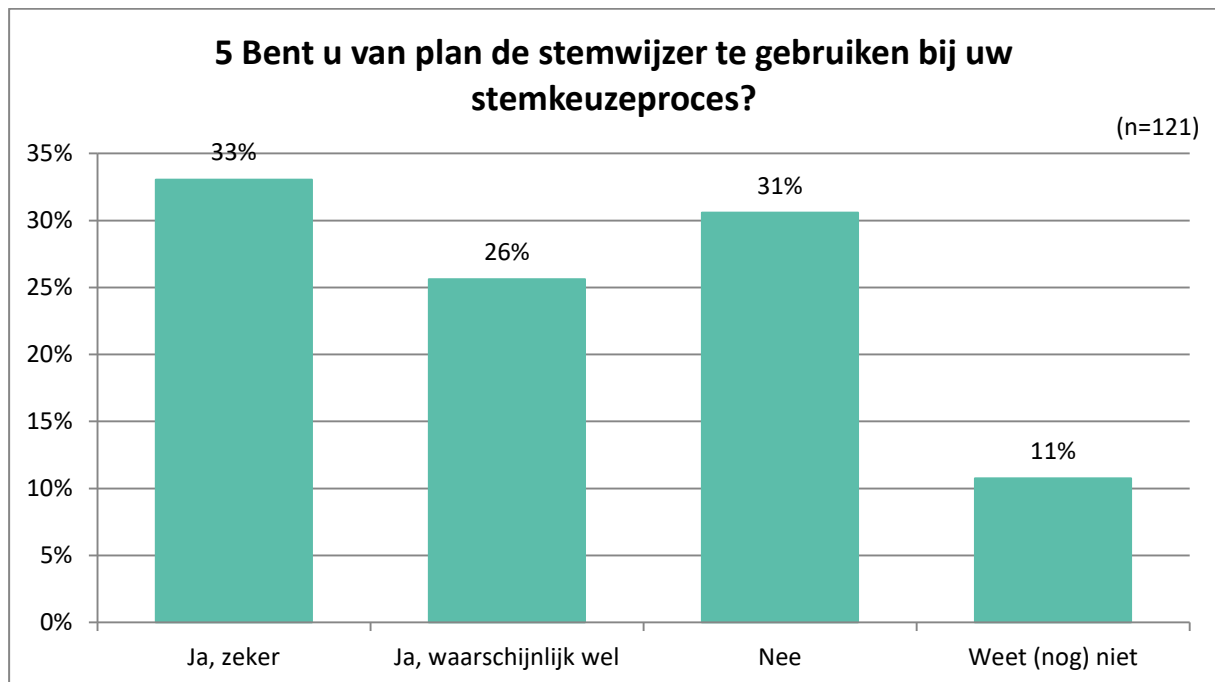
- Te uitdijende ambtenarenapparaten van samengevoegde
- TOERISME
- Wegenbouw. Landbouw en veeteelt.

Toelichting

- Er zijn genoeg buitenlanders ,m aar ook genoeg kerken in Nederland en nu ook genoeg windmolens
- Goeree-Overflakkee hoeft niet voorop te lopen in duurzaamheid. o.a. de gasvoorzieningen in woningen afschaffen is een slechte zaak - burgers krijgen hierdoor hoge kosten en het is nog niet voldoende uitgezocht/onderbouwd dat dit iets oplevert. Voor 0,000001 % minder CO2 is dit totaal overbodig.
- Ik ben best bereid meer belasting te betalen ipv steeds geconfronteerd te worden met bezuinigingen. Ik merk dat personeel van overheidsorganisaties het bezuinigen beu zijn. Zet in op betere kwaliteit en aandacht voor de burger. Ook de mogelijkheid voor het personeel om meer eigen verantwoordelijke te nemen bij vragen van bewoners en niet te verschuilen achter bureaucratische regels, zou een goede ontwikkeling zijn.
- Liever niet nog meer windparken en andere zaken die ons mooie landschap verpesten!
- Veel te veel windturbines die met grove subsidie en veel jaarlijkse betalingen aan landeigenaren geplaatst zijn van mijn belastingcenten, en ik heb er alleen maar overlast van.
- We hebben al genoeg windmolens, verpest het eiland teveel

Stemwijzer

Voor de Provincie Zuid-Holland is er een stemwijzer.

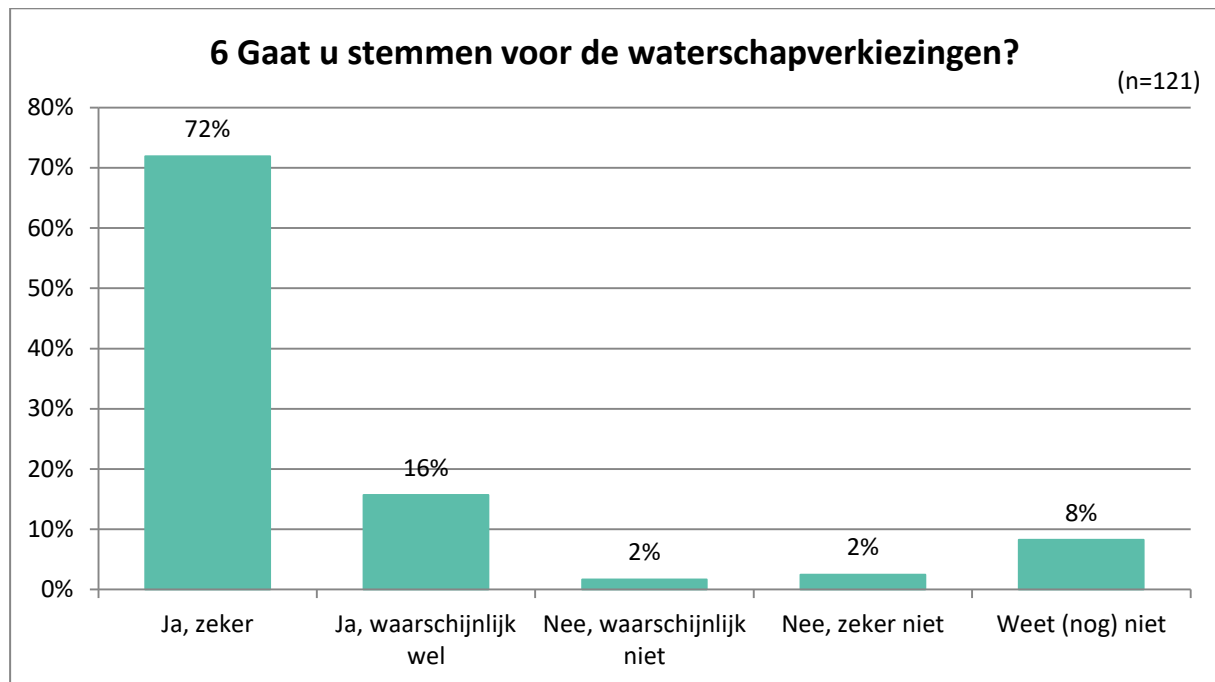
Op vraag "5 Bent u van plan de stemwijzer te gebruiken bij uw stemkeuzeproces?" antwoordt 33% van de respondenten: "Ja, zeker".

Waterschap

Naast de Provinciale Statenverkiezingen wordt er op 20 maar 2019 ook gestemd over het algemeen bestuur van het Waterschap. Nederland telt in totaal 21 waterschappen. De waterschappen gaan over het beheer en de controle van het water. Een waterschap wordt ook wel een hoogheemraadschap genoemd. Zij houden zich bezig met:

- Onderhoud van dijken en sluizen
- Controleren de kwaliteit van ons zwemwater
- Natuurbeheer in en om het water.

De waterschappen zorgen er dus voor dat wij droge voeten houden.

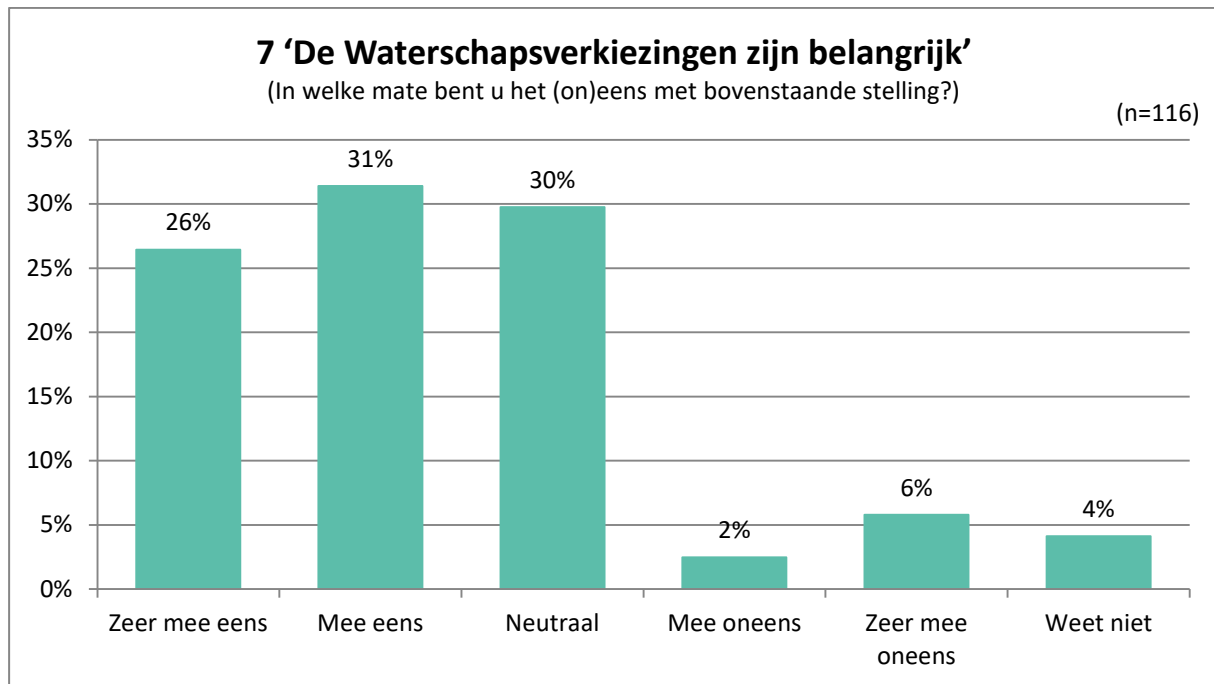

Op vraag "6 Gaat u stemmen voor de waterschapverkiezingen?" antwoordt 72% van de respondenten: "Ja, zeker".

Toelichting

- Ja, zeker
  - Anders hebben de boeren het alleen voor het zeggen.

- Nee, zeker niet
  - Wat een onzin om te stemmen voor de waterschappen! Dat we droge voeten willen heeft toch niets met politieke kleur te maken? Je hoeft toch ook niet te stemmen voor Rijkswaterstaat?

- Weet (nog) niet
  - We hebben al een 2e kamer met waterstaat, zij werken al zoveel samen aan projecten, waarom fuseren deze niet ?

Op stelling "7 'De Waterschapsverkiezingen zijn belangrijk'" antwoordt in totaal 57% van de respondenten: "(zeer)mee eens". In totaal 8% van de respondenten antwoordt: "(zeer)mee oneens". Het meest gekozen antwoord (31%) is: "Mee eens". Dit is ook het middelste antwoord (mediaan).

Toelichting

- Neutraal**
- Geen idee wie er verkiesbaar is. Wij zijn erg afhankelijk van t waterschap maar je hoort of ziet nooit iemand (behalve de auto s)
  - Ik begrijp de reden niet dat we hiervoor moeten stemmen. Volgens mij is watervoorziening iets dat gefaciliteerd moet worden als primaire voorziening in Nederland. Participatie kan ook op een andere manier ingericht worden dan door te stemmen...
  - Lijken/zijn enorme mologgen, met dure organisaties, besturen met achterhaalde tradities (heren societeiten) en werk dat overgenomen kan worden door andere rijksinstanties. Info vanuit Barendrecht niet door mij verzonnen.
- Mee oneens**
- Geloof niet dat je er als burger veel mee te maken hebt.
  - Ik vind dat de waterschappen op moeten gaan in de provincie.
- Zeer mee oneens**
- Ben nog steeds van mening dat de 1e kamer nutteloos is en moet opgaan in de 2e kamer verkiezingen, dit genereert onnodige kosten voor de burger.
  - De partijen die meedoen met de waterschapsverkiezingen zijn totaal onbekend en komen niet of nauwelijks in het nieuws. Verkiezingsprogramma's draaien mensen een rad voor de ogen, beter is het om te kijken hoe elke partij zich in werkelijkheid gedraagt. Dat is echter onzichtbaar. Ik moet zo blind kiezen en daar hou ik niet van.
  - De verhouding burgers- boeren is niet terecht
  - De waterschappen hebben een uitvoerende taak, nl. droge voeten en zorgen voor goede omstandigheden voor de landbouw, en zouden geen politiek moeten bedrijven. Dan zijn ook verkiezingen niet nodig.
  - Voor dat ik ga kiezen is alles al besloten

2. Onderzoeksverantwoording

Onderzoek	:	TIP GoereeOverflakkee
Onderwerpen	:	Verkiezingen - Provinciale Statenverkiezingen
	:	Stemwijzer
	:	Waterschap
Enquêteperiode	:	04 maart 2019 tot 07 maart 2019
Aantal respondenten	:	125
Foutmarge	:	8,7% (bij een betrouwbaarheidsniveau van 95%)
Aantal vragen	:	12
Rapportagedatum	:	8 maart 2019

Toponderzoek

Toponderzoek is een Horsters no-nonsense bedrijf, dat sterk is in het **raadplegen van meningen**. In een mondige wereld waarin men direct resultaat wil zien, is het raadplegen van meningen / ervaringen / beleving van belang om te overleven.

Onze **professionele en flexibele** medewerkers hebben **interesse** voor uw onderzoeksvraag om de beleving en inzichten vanuit de maatschappij regulier zichtbaar te maken. Door een **transparant** inzicht in hetgeen leeft en speelt onder burgers / bestuurders / politici, levert dit beter beleid en meer draagvlak op. Tips worden aangeleverd. Tevens toetst u of ingezette acties resultaat hebben.

Toponderzoek faciliteert dit proces als onafhankelijk onderzoeksbureau TIPTOP voor u. Het onderzoeksbureau heeft de beschikking over eigen TIP-burgerpanels (landelijk > 60 burgerpanels) en het overheidspanel Overheid in Nederland.

Toponderzoek
Expeditiestraat 12
5961 PX Horst

www.Toponderzoek.com
enquete@toponderzoek.com
085-4860103

Toponderzoek is lid van MOA.